

A nyugdíj számításról közérthetően

Szerző: Zelei Roland

A Budapest Főváros Kormányhivatala

VIII. Kerületi Hivatal Nyugdíjbiztosítási és Adategyeztetési Főosztály munkatársa

1081. Budapest, Fiumei út 19/a

Telefon: (1)323-6000

A NYUGDÍJ ÖSSZEGSZERŰSÉGÉT MEGHATÁROZÓ TÉNYEZŐK

Bevezetés

Ez a fejezet az öregségi nyugdíj összegének kiszámításának folyamatával foglalkozik, és ennek során megkísérelni bemutatni Magyarországon a jelenleg alkalmazandó fontosabb nyugdíjkiszámítási fogalmak jelentését és értelmezését, a nyugdíjkiszámítás alapvető menetét.

A fejezet címe hétköznapi nyelven megfogalmazva az is lehetne, hogy "Miért annyi a nyugdíj, amennyi?" vagy „Hogyan jön ki a nyugdíj összege?”

A jelentős változtatások ellenére a nyugdíjkiszámítási szabályai viszonylag stabilak.

A jelenlegi szabályok 2008 (2013) – a szabályrendszer gerince tekintetében pedig 1992 – óta nagyjából változatlanok.

A 2008. évben a keresetek járuléktalanítási szabályának bevezetése, 2013. évben pedig az egyéni nyugdíjjárulék-fizetési felsőhatár eltörlése jelentett komolyabb változást.

A szakirodalom alapján egyébként **a magyar öregségi nyugdíj összegének jelenlegi kiszámítási szabályrendszere** (módszere) egyértelműen **a bonyolultabbak közé tartozik**.

Jelen fejezet a nyugdíjkiszámításnak alapvető, legfontosabb szabályait kívánja ismertetni, amely még így is sajnos a nagy többség számára első nekifutásra nehezen emészthető.

Egy-két speciális szabályra történő kitérésre lehet, hogy sor kerül, de a szerző igyekszik ezektől tartózkodni.

Az öregségi nyugdíj összegének kiszámítása

A rövid kitérő után lássuk, hogy miért annyi a nyugdíj, amennyi.

Mint már említettük az öregségi (és hozzátartozói) nyugdíj összegét az ellátás megállapításának kezdő időpontjában hatályos jogszabályok alapján kell megállapítani. (Tny. 64. § (2) bekezdés)

Jelenleg 2018-at írunk, ezért a 2018-as nyugdíjkiszámítás szabályait ismertetjük, amely alapjaiban egyébként megegyezik az elmúlt majdnem három évtized nyugdíjkiszámítás szabályaival.

A magyar társadalombiztosítási nyugdíjrendszer a nyugdíjba vonuláskor kieső kereset pótlására szerveződött.

Azaz az időskor (öregség) és ez okból tartósan vagy véglegesen munkaképtelenné válás, valamint a halál (hátramaradott hozzátartozó) kockázatának kezelése és ezen kockázat bekövetkeztének esetére a megélhetés (jövedelepótlás) biztosítása érdekében jött létre.

A rokkantság (megváltozott munkaképesség) kockázatának kezelése 2012. január 1-jétől a társadalombiztosítás nyugdíjrendszeren kívül történik.

A nyugdíj időskor (hátramaradottság) esetén járó keresetfüggő ellátás, ami a nyugdíjas (**járadékos**) életszakaszban kerül folyósításra cserébe az aktív életszakaszban elért keresetfüggő, (nyugdíj) **járulék** megfizetésért.

Az időskor (hátramaradottság) miatt pótolandó keresetet, azaz a nyugdíj két tényező – a pótolni rendelt kereset és az elért szolgálati időtől függő pótlás mértékének – összeszorzásával kell kiszámítani.

A nyugellátásról szóló törvény ezen két tényezőt két helyen is megemlíti a Tny. 2. § (3) bekezdésben és 20. § (1) bekezdésben:

„A társadalombiztosítási nyugellátás a nyugdíjjárulék alapját képező kereset, jövedelem összegéhez és az elismert szolgálati időhöz igazodik.

Az öregségi nyugdíj összege az elismert szolgálati időtől és az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegétől függ.”

A fejezet első része a pótolni rendelt kereset (**a nyugdíj alapját képező havi átlagkereset**) meghatározásának menetét mutatja be; a második részben pedig **az elért szolgálati időtől függő pótlás mértékének kiszámítását ismerteti** az öregségi teljes és résznyugdíj esetére is.

A nyugdíj alapját képező havi átlagkereset meghatározása

A nyugdíj alapját képező havi átlagkereset elvont fogalma: az átlagszámítási időszakban (szaknyelven még: irányadó, vagy béridőszakban) elért és figyelembe vett, szükség szerint hiánypótoltt, járuléktalanított, nettósított, valorizált keresetek napi átlagából számított havi átlagkereset degresszált értéke.

Ezen elvont fogalommal a szerző a nyugdíjkiszámítás roppant bonyolultságát szeretne volna érzékeltetni.

Ezen érték (nyugdíj alapját képező havi átlagkereset) meghatározása alapvetően tíz lépésből áll, amelyeket a szerző megpróbál lépésről lépésre haladva bemutatni, annak reményében, hogy a végén a nyugdíj számítás teljes folyamatát nemcsak lépésenként, hanem összességében is megértse az olvasó, és amelyből remélhetőleg összeáll a végeredmény: hogyan is számolják ki a nyugdíj összegét.

A megértés érdekében egyszerű példák is bemutatásra kerülnek, táblázatok kerülnek csatolásra a fejezethez, és **internetes linkek kerülnek megjelölésre, amely a nyugdíjkiszámítás valóban bonyolult menetének megértését hivatott segíteni** nemcsak az olvasónak, hanem az olvasóval kapcsolatba kerülő ügyfélnek is.

Az egyes lépéseken belüli eljárások jogszabályi és hétköznapi nyelven is megfogalmazásra kerülnek azt remélve, hogy ez is jobb a megértést szolgálja.

Első lépés. Az átlagszámítási időszak meghatározása

Az átlagszámítási időszak az **1988. január 1-jével kezdődő és a nyugdíjba vonulást megelőző napon** befejeződő naptári időszak. Ez a főszabály szerinti átlagszámítási időszak. A nyugdíjba vonulók jelentős részénél ez a szabály kerül alkalmazásra.

Az átlagszámítási tartamát naptári napokban mérjük, és ez az időtartam arra ad választ, **hogymelyik időszak béradatait vesszük figyelembe a nyugellátás megállapításánál.**

Ha valaki 2018. december 31-jén válik öregségi nyugdíjassá, akkor esetében az átlagszámítási időszak 11.322 naptári napot tartalmaz.

Ez azt is jelenti, hogy minél később megy valaki nyugdíjba, annál hosszabb az igénye elbírálásakor számára meghatározott átlagszámítási időszak.

Akik 1987. december 31-ét követően álltak legelőször munkába, azon személyek esetében már teljes életkereset alapján történik a nyugellátás megállapítása, ha továbbra is ez marad a nyugdíj kiszámításának módszere.

Ez a többiek esetében még jelenleg csak részleges életkeresetet jelent, de már most is 30 és töredék év alapján kerül a nyugellátás összegének alapját képező havi átlagkereset meghatározásra.

Ennek célja, hogy a teljes életpálya keresete figyelembe vételre kerüljön az öregségi nyugdíj megállapításánál.

(A szerző zárójelben megjegyzi, hogy korábban létezett például olyan szabály, hogy az öregségi nyugdíj összegét a nyugdíjazás évében a nyugdíj megállapításáig, valamint a nyugdíjazás évét közvetlenül megelőző öt naptári év közül az igénylőre legkedvezőbb három naptári év alatt a főfoglalkozás keretében elért kereset havi átlaga alapján kell megállapítani.)

Ez olyan „visszaélésre” adhatna okot, hogy valaki évtizedeken keresztül a minimálbér után fizet járulékot, majd a nyugdíjazás előtti pár évben a magas kereset után kerül kiszámításra a nyugdíj.

Egyébként az ilyen jellegű szabály már több, mint két évtizede nem létezik, de az ügyfelek még mindig „keresik”, tehát nagyon sokan hiszik azt, hogy ez a kedvező szabály még hatályos).

Visszatérve a pótolni rendelt kereset meghatározásához; azt az átlagszámítási időszakban elért – a kifizetés idején érvényes szabályok szerint nyugdíjjárulék alapjául szolgáló – bruttó kereset és jövedelem alapján kell figyelembe venni.

Az átlagszámítási időszak első napja tehát mindenkinek 1988. január 1. Az átlagszámítási időszak utolsó napja egyéni, a nyugdíjba vonulást megelőző utolsó naptári nap. A nyugdíj összegét leegyszerűsítve pedig ezen időszakban elért nyugdíjjárulék-köteles jövedelem alapján határozzuk meg.

A törvény betűi szerint ez így hangzik szó szerint (Tny. 22. § (1) bekezdés):

„Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegét az 1988. január 1-jétől a nyugdíj megállapításának kezdő napjáig elért (kifizetett), a kifizetés idején érvényes szabályok szerint nyugdíjjárulék alapjául szolgáló kereset, jövedelem havi átlaga alapján kell meghatározni.”

Azt is fontos talán megemlíteni, **hogy mit kell keresetként figyelembe venni.**

Keresetként, jövedelemként kell figyelembe venni:

- az 1988. január 1-je és 1996. december 31-e közötti, illetőleg az 1988. január 1-je előtti keresetek, jövedelmek esetén az 1996. december 31. napján érvényes társadalombiztosítási szabályok szerint a **főfoglalkozásban** elért jövedelmet, az ezen időszak alatt kifizetett év végi részesedést, prémiumot, jutalmat és a keresettel, jövedelemmel azonos időre járó baleseti járadékot,
- 1997. január 1-jétől az 1998. január 1-je előtti rendelkezések szerinti, illetőleg 1998. január 1-jétől a Tbj.-ben meghatározott biztosítással járó jogviszonyból vagy jogviszonyokból származó, **nyugdíjjárulék-alapot képező keresetet**, jövedelmet és 1997. évben a keresettel, jövedelemmel azonos időre járó baleseti járadékot,

Talán ezek közül azt a szót fontos kiemelni, hogy nyugdíjjárulék-alapot képező kereset.

Illetve 1997. január 1-jét megelőzően csak a főfoglalkozásban elért jövedelmet kell figyelembe venni. Ezt a szabályt az ügyfelek nagyon gyakran nehezményezik.

Kivétel, ha a nyugdíjigénylőt 1997. január 1-je előtt főfoglalkozásában a teljes (törvényes) munkaidőnél rövidebb időben foglalkoztatták, a mellékfoglalkozásból származó keresetet is figyelembe kell venni a havi átlagkereset meghatározásánál.

Keresetként, jövedelemként kell figyelembe venni még:

- amennyiben a nyugdíjjárulékot a biztosítási jogviszony keretében meghatározott összeg után kellett fizetni, ezt az összeget,
- az Európai Unió tisztviselőinek és más alkalmazottainak nyugdíjbiztosítási átutalásáról és visszautalásáról szóló törvény alapján a nyugdíjbiztosítási visszautalás során meghatározott beszámított jövedelmet, ha a Nyugdíjbiztosítási Alapot megillető összeget a Nyugdíjbiztosítási Alapnak átutalták,
- a felszolgálati díj 81%-át,
- a vendéglátó üzlet felszolgálójaként a fogyasztótól közvetlenül kapott borraavaló 81%-át,
- azon egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás (ekho) alap 50 százalékát, 2008. január 1-jétől 61 százalékát, amely után a magánszemélyt terhelő ekho mértéke 15 százalék,
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerinti munka-rehabilitációs díjat,
- a Tbj. 30/A. § (2) bekezdésében meghatározott mezőgazdasági őstermelő esetében az éves bevételének 6 százalékát,
- a főállású kisadózó társadalombiztosítási ellátásainak alapjául szolgáló, törvényben meghatározott összeget.

Második lépés. Az átlagszámítási időszak érvényességének vizsgálata

Az átlagszámítási időszak azon napjai, amelyekre a jogszerzőnek figyelembe vehető keresete van, osztószámmal képeznek.

Nem képeznek osztószámot, azaz kieső napnak minősül különösen a táppénz, baleseti táppénz a terhességi-gyermekágyi segély folyósításának időtartama, továbbá a fizetés, díjazás nélküli időszakok.

Az osztószám megállapításánál a heti pihenőnapokat, a munkaszüneti napokat és a szabadnapokat figyelembe kell venni.

Tny. 22. § (4) bekezdés:

„Amennyiben a biztosítottnak 1988. január 1-jétől a nyugdíjazást megelőző napig terjedő időszaknak – vagy ha ennél a szolgálati idő kevesebb, e rövidebb időnek – legalább a felében rendelkezik a nyugdíjszámítás alapjául szolgáló keresettel, jövedelemmel, a havi átlagkeresetet a tényleges – a kifizetés időpontjában érvényes jogszabályok szerint nyugdíjjárulék-alapot képező – kereset, jövedelem alapján kell meghatározni.”

Az átlagszámítási időszak tehát csak akkor érvényes, ha naptári napokban kifejezett hosszának legalább a fele osztószám, azaz az átlagszámítási időszak legalább felében van figyelembe vehető keresete. Ez 2018. december 31-jei nyugdíjba vonulás esetén 5.661 nap; azaz legalább 5.661 bérezett napot jelent. (A teljes átlagszámítási időszak 11.322 naptári napot tartalmaz)

A főszabály szerinti átlagszámítási időszakon belül (példa szerint 1988. január 1-től 2018. december 30-ig) az összes jövedelmet figyelembe vesszük, akkor is, ha az több az átlagszámítási időszak naptári napjaink felénél.

Tehát, ha a 11.322 napon belül (1988. január 1-től 2018. december 30-ig) 8.514 bérezett napja, akkor az összes 8.514 napot figyelembe vesszük.

Ez majd a harmadik lépés megismerésénél nyer teljes értelmet.

Ugyanis, ha 1988. január 1-től 2018. december 30-ig „csak” 3644 bérezett napja van az ügyfélnek, mert a 90-es évek végén elvesztette a munkáját, akkor a példa szerint az 5.661 naphoz hiányzó bérezett napokat „ki kell pótolni”, „be kell szerezni”, mivel az átlagszámítási időszak így érvénytelen. Ennek módszerét írja le a harmadik lépés. A hiányzó napok „pótlása”, „beszerzése” itt azonban csak addig tart, amíg az 5.661 bérezett napot el nem érjük.

Harmadik lépés. Ha az átlagszámítási időszak érvénytelen, akkor érvényessé kell tenni

Ha az átlagszámítási időszak érvénytelen, akkor érvényessé kell tenni. Az érvényessé tétel első lépésében meg kell kísérelni az érvényességhez szükséges számú osztószámot keresni a jogszerezőnek **az átlagszámítási időszak megelőző múltjában, 1988. január 1-jétől visszafelé haladva a naptárban. Ezt addig kell folytatni, amíg az átlagszámítási időszak érvényessé nem válik, tehát a példa szerint el nem érjük az 5.661 bérezett napot.**

Erre egyébként azért kerülhet sor, mert sokak, főleg a rendszerváltás körül véglegesen elvesztették a munkájukat, vagy nagyon elaprózott életpályával rendelkeznek (hol volt munkájuk, hol nem volt sajnós), így nem rendelkeznek a főszabály szerinti átlagszámítási időszak felében jövedelemmel, a példa szerint kevesebb, mint 5.661 nap bérezett napjuk van 1988. január 1-je és 2018. december 30-e közötti időszakban.

Ez gyakran ahhoz vezet, hogy már nem létező cégekre vonatkozóan kell az 1980-es, 1970-es évekre béradatokat beszerezni iratórzőktől, levéltáraktól, felszámolóktól.

Ez sokszor nem vezet eredményre, ezért a béradatok igazolásában az ügyfél is segíthet. Erre lehet alkalmas, például többek között a birtokában levő munkakönyv.

A Gyakorlati tanácsok részben még visszatérünk, **hogy a hiányzó** – legyen az 1988. január 1-jét megelőző vagy 1987. december 31-ét követő - **béradatok igazolása milyen iratokkal, okmányokkal történhet.**

Ha az átlagszámítási időszakot az átlagszámítási időszak (1988. január 1-jét megelőzően) előtt elért keresetek figyelembevételével nem sikerült érvényessé tenni, **az átlagszámítási időszak az osztószámot nem képező naptári napjaira az azon a napon érvényes minimálbér harmincad részét kell keresetként figyelembe venni.** Ettől ezek a napok osztószámmá válnak, azaz a hiánypótláshoz felhasznált időszakokban érvényes minimálbér ténylegesen elért keresetként viselkednek. Vagyis részt vesz a járuléktalanításban, a nettósításban, valorizációban. Úgy viselkedik a nyugdíj összegének meghatározásánál, mintha azt a keresetet ténylegesen elért volna.

A hiánypótlásban résztvevő, átlagszámítási időszakban osztószámot nem képező napjaira azt a kötelező legkisebb munkabér havi összegét (minimálbért) kell figyelembe venni, amely a hiányzó időpontban érvényes legkisebb munkabér összege (minimálbér) volt.

A minimálbérek összege 1988. január 1-jétől táblázatos formában „A nyugdíj összecszerúségét meghatározó tényezők” című fejezet 1. számú táblázataként szerepel.

A hiánypótlást a nyugdíjba vonulás napjától a naptárban visszafelé haladva kell elvégezni naponként mindaddig, amíg az osztószámok száma el nem éri az átlagszámítási időszak érvényességéhez szükséges értéket. Az előző lépés végén ismertetett példa alapján annyi napot, amennyi a 3644 naphoz hiányzó 5.296 naphoz nem gyűlik össze.

Például 1988. január 1-jét megelőzően az 3644 naphoz 1.966 napot bérezett sikerült még beszerezni, a hiányzó 51 nap pedig 2014. január 1-től 2014. február 20-ig terjedő időszakra vonatkozó minimálbérrel lett pótolva, mivel ebben az időszakban táppénzben részesült, tehát nem volt keresete.

A törvény szerint ez így szól (Tny. 22. § (5) bekezdés)

Ha a (4) bekezdés szerinti (főszabály szerinti átlagszámítási) időszakban, az átlagszámítási időnek legalább a fele részére a nyugdíjat igénylőnek nincs keresete, jövedelme, a hiányzó időre eső napokra a keresetet, jövedelmet az 1988. január 1-je előtti legközelebbi időszak keresete, jövedelme alapján kell figyelembe venni. Ha ez sem áll rendelkezésre, keresetként – a nyugellátás megállapításának kezdő napjától folyamatosan visszaszámítva – a hiányzó időre érvényes, külön jogszabályban általánosan meghatározott minimálbér harmincad részét kell figyelembe venni azokra a naptári napokra, amelyekre nyugdíjalapot képező kereset, jövedelem nem volt és e naptári napok is osztószámot képeznek.

Negyedik lépés. Más(od)ik, kiegészítő átlagszámítási időszak

„Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset meghatározásánál

- az álláskeresési járadék, a munkanélküli-járadék, a vállalkozói járadék, a nyugdíj előtti munkanélküli-segély, az álláskeresést ösztönző juttatás, a keresetpótló juttatás (álláskeresési támogatás) összegét,

- a gyermekgondozást segítő ellátás, gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás és a gyermekgondozási díj összegét,
- a nyugdíjjárulék-köteles szociális és gyermekvédelmi ellátások (gyermeknevelési támogatás, ápolási díj) összegét,
- a prémiumévek programról és a különleges foglalkoztatási állományról szóló 2004. évi CXXII. törvény 3–5. §-a szerinti prémiumévek program, illetve különleges foglalkoztatási állomány keretében járó juttatás összegét,
- a rehabilitációs ellátás összegét,
- a rendvédelmi egészségkárosodási keresetkiegészítés, a rendvédelmi egészségkárosodási járadék, a honvédelmi egészségkárosodási keresetkiegészítés, a honvédelmi egészségkárosodási járadék összegét,
- a rehabilitációs járadék összegét, valamint
- ezen ellátások (kivéve rehabilitációs járadék) folyósításának időtartama alatt szerzett, biztosítással járó jogviszonyból származó jövedelmet, keresetet

– a kifizetésük, folyósításuk időpontjától függetlenül – csak akkor kell figyelembe venni, ha az az igénylőre kedvezőbb.” (Tny. 22. § (2) bekezdés)

A rehabilitációs járadékról szóló 2007. LXXXIV. törvény szerinti ellátás már megszűnt. A rehabilitációs járadék azonban korábban saját jogú nyugdíjnak minősült, ezért az emellett szerzett jövedelmet nem lehet a nyugdíj alapját képező keresetnél figyelembe venni, hanem arra a Tny. 22/A. szerinti 0,5 százalékos nyugdíjnövelés jár, ha majd nyugdíjba vonul az illető. A rehabilitációs járadék összegét azonban, mint nyugdíjjárulék-köteles jövedelmet figyelembe vesszük a második átlagszámítási időszakban.

A Tny. 22/A. § szerinti 0,5 százalékos növelésről még szót ejtünk a fejezet legvégén.

Fentiek azt jelentik, hogyha valaki ezen ellátásokban részesült, vagy fenti ellátásokban részesült és mellette jövedelmet is szerzett, akkor ezt csak akkor kell figyelembe venni, ha az igénylőre nézve kedvezőbb.

Ezen kiegészítő rendelkezéssel – miszerint bizonyos ellátásokat az említett rendelkezések alkalmazásával figyelmen kívül kell hagyni annak érdekében, hogy ezek az ellátások ne „rontsák le” a nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegét – az ügyfelek érdekét szolgálja a jogszabály megalkotója.

A törvényi rendelkezés azonban azt is lehetővé teszi, hogy annak, akinek ezen ellátások keresetkénti figyelembevétele kedvezőbb összeget eredményez, akkor az említett ellátások összege a havi átlagkereset számításánál beszámításra kerüljön.

Így lesz egy olyan „másik” béridőszak, ahol figyelembe vannak véve ezek az ellátások és a mellettük szerzett kereset, és lesz az első béridőszak, ahol nincsenek figyelembe véve ezen ellátások, valamint a mellettük szerzett jövedelem.

Ez szintén gyakori kérdés az ügyfelek részéről, hogy hogyan fogják ezen ellátások befolyásolni nyugdíjuk összegét. **Mivel ezek általában alacsony összegű ellátások, ezért arra számítanak, hogy csökkenti majd a nyugdíjuk összegét.** Ez a kedvező szabály azonban megakadályozza, hogy ezen ellátások miatt a nyugdíj összege csökkenjen.

Ötödik lépés. Az egyes naptári évek kereseteinek befogadási korlátja.

Az egyéni nyugdíjjárulék fizetési felső határ

Az 1988. január 1-jétől 1992. február 29-ig a ténylegesen elért kereset, az 1992. március 1. és 1993. február 28. közötti időben legfeljebb havi 75.000 forint kereset, 1993. március 1-jétől napi 2.500 forint, 1997. január 1-jétől napi 3.300 forint, 1998. január 1-jétől napi 4.290 forint, 1999. január 1-jétől napi 5.080 forint, 2000. január 1-jétől napi 5.520 forint, 2001. január 1-jétől napi 6020 forint, 2002. január 1-jétől napi 6.490 forint, 2003. január 1-jétől napi 10.700 forint, 2004. január 1-jétől napi 14.500 forint, 2005. január 1-jétől napi 16.440 forint, 2006. január 1-jétől napi 17.330 forint, 2007. január 1-jétől napi 18.490 forint, 2008. január 1-jétől napi 19.500 forint, 2009. január 1-jétől napi 20.400 forint, 2010. január 1-jétől napi 20.420 forint, 2011. január 1-jétől legfeljebb napi 21.000 forint, 2012. január 1-jétől 2012. december 31-ig napi 21 700 forint, **2013. január 1-jétől a ténylegesen elért nyugdíjjárulék-köteles jövedelem naptári évre számított összege vehető figyelembe.**

Az egyéni nyugdíjjárulék fizetési felső határ táblázatos formában „A nyugdíj összegszerűségét meghatározó tényezők” című fejezet 2. számú táblázataként is szerepel.

A járulékfizetési felső határ évente, azon belül jogviszonyonként is meg kell határozni. Ennek során az alábbi négy eset fordulhat elő:

- a jogviszony az adott év január 1-jétől december 31-éig folyamatosan fennáll;
- a jogviszony az adott év január 1-jén kezdődik és év közben (december 31-ét megelőzően) megszűnik;
- a jogviszony év közben (január 1-jét követően) kezdődik és december 31-éig folyamatosan fennáll;
- a jogviszony év közben (január 1-jét követően) kezdődik és év közben (december 31-ét megelőzően) meg is szűnik.

Az évi – jogszabályban meghatározott – összeghatár számításánál figyelmen kívül kell hagyni azokat az időtartamokat, amelyekre a foglalkoztatott személynek járulékalapul szolgáló jövedelme nem volt például táppénzben, terhességi-gyermekágyi segélyben részesült, fizetés, díjazás nélküli időszakot.

A megállapított járulékfizetési felső határt időközben csökkenteni kell az említett időszakok naptári napjainak száma és a napi járulékfizetési felső határ szorzatával.

Az évente meghatározott összeg feletti keresetrész nem képezhet egyéni járulékalapot, és ezért nem képezhet a nyugdíj megállapításának alapját sem. Kivétel ez alól az 1997. december 31-ig megállapított baleseti járadék, amelyet, akkor is figyelembe kell venni, ha a kereset, jövedelem ezzel a járulékfizetési felső határösszeget meghaladja.

Példával:

- 1996. január 1-től 1996. december 31-ig igénylő jövedelem-nyilvántartólapján 1.000.000,-Ft nyugdíjjárulék-köteles jövedelem szerepel, valószínűleg tévedésből. Ugyanis a befogadási korlát miatt 907.500,-Ft (363 X 2.500,-Ft) vehető figyelembe, mivel három napot táppénzben is részesült, 1996 év pedig szökőév volt.

- 2010. január 1-től 2010. január 31-ig 700.000,-Ft nyugdíjjárulék-köteles jövedelmet szerzett, majd február 1-től már minimálbéren dolgozott. Ez elég valószínűtlen, de esetében január 1-től január 31-ig csak 633.020,-Ft nyugdíjjárulék-köteles jövedelem ($20.420 \times 31 = 633.020$) vehető figyelembe függetlenül attól, hogy a fennmaradó rész éves szinten beleférne a befogadási korlátba, mivel a befogadási korlátot jogviszonyonként kell meghatározni.

2013. január 1-jétől az egyéni nyugdíjjárulék-fizetési felső határ megszűnt, ez pedig a magasabb nyugdíjjárulékot fizetők esetében magasabb nyugdíjat is fog eredményezni. Tekintettel arra, hogy 1988. január 1-től 1992. február 29-ig sem volt befogadási korlát, ezért a nyugdíj összegének maximuma elméletileg nincs és gyakorlatilag is kizárt, míg a nyugdíjnak jogszabályban meghatározott minimuma van, amelyet a minimumszabályoknál ismertetünk.

Az egyéni nyugdíjjárulék-fizetési felső határ célja volt, hogy a magas keresetűek is csak a befogadási korlátig fizettek nyugdíjjárulékot, és a nyugdíj megállapításnál is csak befogadási korlátig elért kereset került figyelembe vételre, függetlenül attól, hogy a befogadási korlát többszörösét kereste meg egyébként.

Azaz magas keresetet nem tekintette teljes egészében pótolandónak a jogalkotó. Az egyéni nyugdíjjárulék-fizetési felső határ eltörölésével a költségvetés bevételei növekednek, de várhatóan a magasabb jövedelmek miatt a kiadások is növekednek ezen személyek esetében. Hogy ez helyes vagy helytelen, illetve a kettő tényező egyensúlyba kerül majd, annak megítélése ennek a tanulmánynak nem célja.

Megjegyzés a hatodik, hetedik és nyolcadik lépésekhez pontokhoz, ezen pontok ismertetése előtt.

A hatodik, hetedik és nyolcadik lépés az egyes évek kereseteinek járuléktalanítását, nettósítását és valorizációját mutatja be. Ezt a három tevékenységet mind a 31 évre el kell végezni. Ezt követően kell a 31 év járuléktalanított, nettósított és valorizált kereseteit összeadni, és a kilencedik és tizedik lépés szerint átlagolni.

A szerző mind a három folyamatot bemutatja külön-külön az általa választott négy évre (1988, 2007, 2010, 2017) vonatkozóan.

Itt is nagyon egyszerű példát választok, tehát nem tartalmaz például 1988. évre adómentes évi végi részesedést, vagy 2007 vagy 2010 évre adómentes felszolgáloi díjat, vagy második, kiegészítő béridőszak szerinti jövedelmet.

Terjedelem hiányában mind a 31 évre ezeket a lépéseket természetesen nem tudjuk bemutatni, és fejezetnek nem is célja nyugdíjszámítási szakemberek képzése, csak az alapelvek elsajátítása.

Már a bemutatott négy évből látszik, hogy szinte minden évben más-más adó- és járulékszabályok alapján kerül sor a nyugdíjkiszámítására, amely több évtizednyi joganyag alkalmazását feltételezi.

A példában bemutatott **járuléktalanítást, nettósítást, valorizációt kell mind a 31 évre** elvégezni az adott év adó- és járulékszabályai szerint. Majd ezt követően kell a 31 év járuléktalanított, nettósított és valorizált kereseteit összeadni, és a kilencedik és tizedik lépés szerint átlagolni.

Természetesen, ahogy láttuk nem törvénytörő, hogy az átlagszámítási időszak minden éve, illetve napja bérezett legyen.

A Magyar Államkincstár Központ honlapján található kalkulátorral (<https://kalkulator.onyf.hu/NyugCalcWeb/>) az előzetes nyugdíjkalkulációt az ügyfelek béradataik

ismeretében maguk is elvégezhetik. Aki még nem rendelkezik a béradataival, azok elsősorban a nyugdíjbiztosítási adategyeztetési eljárás keretében juthatnak hozzá a nyugdíjbiztosítási nyilvántartásban szereplő béradatokat.

A kalkulátor egyszerű és csak a főszabály szerinti esetet kezeli, tehát nem számol, ha a főszabály szerinti átlagszámítási időszak legalább fele részére nem tud tényleges kereseti adatot rögzíteni, illetve a második, kiegészítő átlagszámítási időszak szerinti tényállásokat sem kezeli.

A kalkulátor csak a tájékoztatót szolgálja.

A használat előtt érdemes elolvasni az útmutatót:

https://kalkulator.onyf.hu/kalkulator_hasznalati_utmutato.pdf

A Magyar Államkincstár Központ honlapján

<https://nyugdijbiztositas.tcs.allamkincstar.gov.hu/hu/%C3%BCgyint%C3%A9z%C3%A9s/%C3%BCgyint%C3%A9z%C3%A9si-t%C3%A1j%C3%A9koztat%C3%B3k/108-%C3%B6regs%C3%A9gi-nyugd%C3%ADj.html>

mind a 31 évre, tehát minden egyes naptári évre vonatkozóan található az olvasó példát a kiszámításra.

Meg kell jegyezni, hogy természetesen a Nyugdíjbiztosítási Osztályoknál sem „kézzel” történik a nyugdíjkiszámítás, arra csak nagyon „extrém” és egyedi esetben kerül sor. Ennek elvégzéséről szoftver gondoskodik, azonban szükség lehet, hogy az ügyfélnek el kell magyarázni milyen formában jött ki egy adott számítás.

Hatodik lépés. Az egyes naptári évek kereseteinek járuléktalanítása

Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkeresetet úgy kell meghatározni, hogy az egyes naptári években elért bruttó kereseteket, jövedelmeket – ideértve a minimálbér összegét is – naptári évenként csökkenteni kell

- a kifizetés időpontjában hatályos jogszabályokban meghatározott járulékmértékek figyelembevételével számított természetbeni és pénzbeli egészségbiztosítási járulék, nyugdíjjárulék, magánnyugdíj-pénztári tagdíj, munkavállalói járulék, vállalkozói járulék, valamint egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék összegével („járuléktalanítás”);
- a leírtaktól eltérően 1991. évben munkavállalói járulék címén 0,2 százalékos, 2006. évben egészségbiztosítási járulék címén 4,6 százalékos, munkavállalói járulék címén 1,1 százalékos mértéket kell alkalmazni.

1988. évben a jövedelem: 224.100,- Ft adóköteles kereset. 28.730,- Ft adóköteles jutalom.

Járuléktalanítás után (- 10 százalék járulék): 201.690,- Ft és 25.857,- Ft

2007. évben a jövedelem: 2.664.648,- Ft adóköteles kereset

Járuléktalanítás után (- 17 százalék járulék): 2.211.658,- Ft

2010. évben a jövedelem: 2.506.913,- Ft adóköteles kereset

Járuléktalanítás után (- 17 százalék járulék): 2.080.738,- Ft

2017. évben a jövedelem: 7.957.984,- Ft adóköteles kereset

Járuléktalanítás után (- 18,5 százalék járulék): 6.485.757,- Ft

1988. január 1-től járulékkulcsok táblázatos formában „A nyugdíj összegszerűségét meghatározó tényezők” című fejezet 3. számú táblázataként szerepel.

Ha a nyugdíj összegének kiszámítása során az 1988. január 1-jét megelőzően elért kereseteket, jövedelmeket is figyelembe kell venni, akkor azokat a nyugdíjjárulék 1988. január 1. napján érvényes mértékkel kell csökkenteni.

Hetedik lépés. Az egyes naptári évek járuléktalanított kereseteinek nettósítása

A „járuléktalanítást” követően szintén évenként, – az adott naptári évi adószabályok szerint meghatározott – **azaz adott évre** vonatkozó adótábla segítségével **ki kell számítani** a figyelembe vehető keresetekre képzett **személyi jövedelemadót és ezzel az összeggel a figyelembe vehető kereseteket csökkenteni kell.**

A nettósítás szabályai nem azonosak a személyi jövedelemadó kiszámításának szabályaival, mivel azt bruttó kereset alapján kell meghatározni. A nettósítás a személyi jövedelemadó kiszámításához csak hasonlít, de egy elméleti nettó jövedelem, pontosabban csak egy számítási módszer. *A személyi jövedelemadó sávok táblázatos formában „A nyugdíj összegszerűségét meghatározó tényezők” című fejezet 4. számú táblázataként szerepel.*

A képzett adó kiszámításánál naptári évenként érvényesíteni kell az adóalap- illetve adókedvezményeket is. *A kedvezmények táblázatos formában „A nyugdíj összegszerűségét meghatározó tényezők” című fejezet 5. számú táblázataként szerepel.*

Ha a nyugdíj összegének kiszámítása során az 1988. január 1-jét megelőzően elért kereseteket, jövedelmeket is figyelembe kell venni, akkor azokat a személyi jövedelemadó mértékével nem kell csökkenteni, mivel 1988. január 1-jét megelőzően nem volt személyi jövedelemadó.

Speciális szabályként a csökkentés után fennmaradó összeget tovább kell csökkenteni a személyi jövedelemadónak

- 2010. január 1-je és 2011. december 31-e között elért keresetek, jövedelmek esetén - a csökkentett összeg és ezen összegre számított adóalap-kiegészítés együttes összegére képzett összegével,
- 2012. január 1-je és 2012. december 31-e között elért keresetek, jövedelmek esetén - a csökkentett összeg és a 2 424 000 forint feletti keresetrészre számított adóalap-kiegészítés együttes összegére képzett összegével.

Az ún. superbruttósítás folyamatát a 2010. évi példán mutatjuk be. A 4 darab kiválasztott évre a nyugdíjszámítás menetét „A nyugdíj összegszerűségét meghatározó tényezők” című fejezet 6. számú táblázataként szerepel.

Nyolcadik lépés.

Az egyes naptári évek járuléktalanított, nettósított éves keresetek valorizációja

A havi átlagkereset megállapítása során a nyugdíjazást megelőző naptári év előtt elért kereset, jövedelmet az országos nettó átlagkereset egyes években történő növekedését alapul véve a nyugdíjazást megelőző naptári év kereseti szintjéhez kell igazítani.

Ez azt jelenti, hogy a 2018. évben megállapított nyugdíjak esetében az 1988.01.01-től (szükség esetén 1988.01.01. előtti) és 2016.12.31-ig elért keresetek a 2017. évi keresetek szintjére kerülnek emelésre.

Az országos nettó átlagkereset-indexből átszámítással előállított valorizációs szorzószámokat a nyugdíjtörvény végrehajtási rendelete évről évre tavasszal közli mellékletében.

A 2018. évben hatályos valorizációs szorzók táblázatos formában „A nyugdíj összecszerűségét meghatározó tényezők” című fejezet 7. számú táblázataként szerepel.

A valorizáció révén a béridőszak minden évének szintje a nyugdíjba vonulást megelőző év szintjére áll be.

1988. évi járuléktalanított, nettósított kereset valorizációja: $28,078 \times 171.306,- \text{ Ft} = 4.809.930,- \text{ Ft}$

2007. évi járuléktalanított, nettósított kereset valorizációja: $1,733 \times 1.795.434,- \text{ Ft} = 3.111.487,- \text{ Ft}$

2010. évi járuléktalanított, nettósított kereset valorizációja: $1,490 \times 1.811.714,- \text{ Ft} = 2.699.454,- \text{ Ft}$

2017. évi járuléktalanított, nettósított kereset valorizációja: $1,000 \times 5.512.893,- \text{ Ft} = 5.512.893,- \text{ Ft}$.

Mivel a keresetek a 2017. évi kereseti szinthez kell emelni, ezért 2017. évi, illetve egyébként a 2018. évi keresetet sem kell valorizálni 2018. évben történő nyugdíjba vonulás esetén.

Ezeket a számításokat mind a 31 évre el kell végezni, ha mind a 31 évben volt bér.

Kilencedik lépés. A havi átlagkereset meghatározása

Az átlagszámítási időszakban elért, figyelembevett, szükség szerint hiánypótoltt, nettósított és valorizált egyes naptári évek járuléktalanított, nettósított, valorizált kereseteinek összegének az osztószám számával képzett napi átlagát 365-tel szorozva, majd 12-vel osztva kapjuk a havi átlagkeresetet.

Például egy konkrét ügyfél ügyében a 31 évre kiszámított járuléktalanított, nettósított valorizált kereseteinek összege összesen 65.151.847,- Ft. A bérezett (osztószámot képező) napjainak száma 9.319 nap volt.

A havi átlagkereset tehát $65.151.847 / 9319 \times 365 / 12 = 212.652,- \text{ Ft}$. Ebben az esetben a nyugdíj alapját képező havi átlagkereset 212.652,- Ft. Degressziót ebben az esetben nem kell alkalmazni.

Tizedik lépés. A degresszált havi átlagkereset

Az ismertetett módon kiszámított havi átlagkeresetet egy bizonyos összeg felett csak korlátozott mértékben lehet figyelembe venni. Ez az ún. degresszió.

A degresszió egy újraelosztási formula annak számszerűsítésére, hogy a jogalkotó a magasnak ítélt átlagkeresetet nem tekinti teljes egészében pótolandónak. A törvény sávosan határozza meg, hogy a sávra jutó keresetrészeknek hány százalékát kell a pótolni vállalt keresetbe beszámítani.

Ha a 2012. december 31-ét követő időponttól kezdődően megállapításra kerülő öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset 372 000 forintnál több,

- a) a 372 001 és 421 000 forint közötti átlagkereset rész 90 százalékát,
- b) a 421 000 forint feletti átlagkereset rész 80 százalékát kell az öregségi nyugdíj megállapításánál figyelembe venni.

Példa degresszióra:

Egy másik konkrét ügyfélnek a fenti számítás alapján 598.485,- Ft lett a havi nyugdíj alapját átlag kereset. Ebben az esetben már az átlagkereset magas összege miatt szükséges a degresszió.

372.000,- Ft +

a 372 001 és 421 000 forint közötti átlagkereset rész 90 százalékát, azaz 44.100,- Ft +

a 421 000 forint feletti átlagkereset rész 80 százalékát azaz 141.988,- Ft =

Azaz 558.088,- Ft degresszált havi átlagkereset vehető az öregségi nyugdíj megállapításánál figyelembe.

A nyugdíj mértéke

Az öregségi teljes nyugdíj 20 év szolgálati idő után az átlagkereset 53 %-a.

A nyugdíj a 20 évet meghaladó szolgálati idő minden éve után a 25. évig bezárólag a havi kereset 2 %-ával, a 25. évet meghaladó szolgálati idő minden éve után a 36. évig bezárólag a havi kereset 1 %-ával, a 36. évet meghaladó szolgálati idő minden év után a 40. évig bezárólag a havi kereset 1,5 %-ával, a 40. év felett az 50. évig bezárólag minden további év után 2 %-kal emelkedik. Az öregségi nyugdíj összege az annak alapján képező havi átlagkeresetnél - kivéve a Tny. 21. § szerinti nyugdíjnövelés összegét - több nem lehet.

A szolgálati idő számítás naptári naponként történik, és 365 napot kell egy évnek tekinteni. A töredék nap szám (1-364 napig), ezért a nyugdíj mértéke szempontjából nem értékelhető, így akár 2 százalékos mértékű veszteség is érheti az igénylőt.

Például az ellátás összegének megállapításához figyelembe vehető szolgálati idő 46 év 333 nap figyelembe vehető szolgálati idővel rendelkezett, amelyhez tartozó mérték 92 százalék.

Az ellátás összegéhez figyelembe vehető szolgálati időkhöz tartozó pótlás mértékének százalékos értéke táblázatos formában „A nyugdíj összegszerűségét meghatározó tényezők” című fejezet 8. számú táblázataként szerepel.

Az ellátás összegének megállapításakor figyelembe vehető szolgálati idő

A jogosultság megállapításához figyelembe vehető szolgálati idő és az ellátás összegének megállapításakor figyelembe vehető szolgálati idő elkülönítése.

Az előbb említett példában 558.088,- Ft degresszált havi átlagkereset vehető az öregségi nyugdíj megállapításánál figyelembe.

A jogosultság megállapításához figyelembe vehető szolgálati idő és az ellátás összegének megállapításakor figyelembe vehető szolgálati ideje 44 év 161 nap volt.

Ennek alapján a havi átlagkereset 88 %-ára 491.117,- Ft, azaz 491.120,- Ft összegű nyugellátásra jogosult.

Itt említjük meg azt is, hogy 2008. február 29-ét követően a nyugellátás és nyugdíjszerű rendszeres pénzellátás összegének megállapítása, illetve összegének módosítása során - mind a módosítás alapját képező összeget, mind a módosított összeget - a legközelebbi 0-ra vagy 5-re végződő összegben felfelé kerekítéssel kell meghatározni.

Ha azonban biztosított a biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonya keretében az adott munkakörre irányadó jogszabályban meghatározott munkaidőnél rövidebb munkaidőben dolgozik és e jogviszonyában elért nyugdíjjárulék-alapot képező keresete, jövedelme nem éri el a külön jogszabályban meghatározott minimálbér összegét, akkor a nyugellátás mértékének meghatározásához szükséges a szolgálati időnek megszerzett biztosítási időnek csak az arányos időtartama tartama vehető figyelembe.

A szolgálati időt a nyugdíjjárulék alapját képező kereset és a mindenkori minimálbér arányában kell kiszámítani.

Fontos, hogy a nyugellátásra jogosító szolgálati idő meghatározásánál a biztosítási jogviszony teljes időtartamát csökkentés nélkül figyelembe kell venni.

Például igénylő 40 év munkaviszonyt szerzett, tehát jogosultságot szerzett a nők kedvezményes nyugdíjára, viszont 2000. január 1-től 2009. december 31-ig tíz éven keresztül a minimálbér feléért, napi húsz órában dolgozott. Ebben az esetben nem a 40 évhez tartozó 80 százalékot, hanem a 35 évhez tartozó 73 százalékot kapja meg, hiszen 40 éven belül 10 év arányos szolgálati idő volt, mivel a minimálbér feléért dolgozott, ezért ezalatt az idő alatt az ellátás összegének megállapításához csak 35 évet szerzett.

Az arányos szolgálati időszámítás, azaz a Tny. 39. §:

„Ha a biztosítottak a **Tbj. 5. §-a (1) bekezdésének a)–b), g) pontja és a (2) bekezdése szerinti** biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonya keretében – ide nem értve a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény értelmében teljes munkaidőben, illetőleg az adott munkakörre irányadó, jogszabályban meghatározott munkaidőben foglalkoztatottakat – elért nyugdíjjárulék-alapot képező keresete, jövedelme a külön jogszabályban meghatározott minimálbérnél kevesebb, **akkor a 20. §-ának alkalmazása során – az 1996. december 31-ét követő** időszak tekintetében – a biztosítási időnek csak az arányos időtartama vehető szolgálati időként figyelembe. Ebben az esetben a szolgálati idő és a biztosítási idő aránya azonos a nyugdíjjárulék alapját képező kereset, jövedelem és a mindenkori érvényes minimálbér arányával.

Fentieket a mezőgazdasági őstermelő 2007. december 31-ét követően szerzett biztosítási idejének, valamint a főállású kisadózó biztosítási idejének szolgálati időként történő figyelembevétele során is alkalmazni kell.”

Ezért fontos, hogy öregségi teljes nyugdíjnál:

Ha az arányosan elismerhető szolgálati idő miatt a nyugdíj összegének megállapításánál figyelembe vehető idő nem éri el a 20 évet, akkor annyiszor 2 százalékponttal kell csökkenteni az 53 %-ot, ahány év hiányzik a 20 évhez.

Ezért fontos, hogy öregségi résznyugdíjnál:

Ha az arányosan elismerhető szolgálati idő miatt a nyugdíj összegének megállapításánál figyelembe vehető idő nem éri el a 15 évet, az öregségi nyugdíj kiszámítása során alkalmazandó szorzószámot úgy kell meghatározni, hogy a 43%-os mértéket annyiszor 2 százalékponttal kell csökkenteni, ahány év a 15 év szolgálati időből hiányzik.

Például az ügyfél eléri az öregségi nyugdíjkorhatárt és csak 15 év munkaviszonyt szerzett, tehát jogosultságot szerzett az öregségi résznyugdíjára, viszont 2000. január 1-től 2009. december 31-ig

tíz éven keresztül a minimálbér felért, napi húsz órában dolgozott. Ebben esetben a havi átlag kereset 33 százalékára jogosult, hiszen az 5 év teljes munkaidőn túl 10 éven keresztül a minimálbért felért dolgozott, azaz összesen tíz évet szerzett az ellátás megállapításához figyelembe vehető szolgálati időből.

Egyéb a nyugdíj összegét befolyásoló szabályok

Minimumszabályok

Ha az öregségi teljes nyugdíj kiszámított összege nagyon kicsi, akkor a minimumszabály módosít ad arra, hogy a jogszerező a kiszámítottnál nagyobb összegű nyugdíjat kapjon a nyugdíjrendszertől.

Ha a nyugdíj alapját képező átlagkereset kereset eléri az öregségi minimum tárgyévi összegét, akkor az öregségi teljes nyugdíj összege nem lehet kevesebb, mint az öregségi minimum tárgyévi összege.

Ennek összege jelenleg 28.500,- Ft.

Ha a nyugdíj alapját képező átlagkereset nem éri el az öregségi minimum tárgyévi összegét, akkor az öregségi teljes nyugdíjat a nyugdíj alapját képező kereset összegében kell meghatározni.

Az öregségi résznyugdíj lehetővé teszi, hogy a jogszerező akkor is kapjon nyugdíjat, ha nem szerzett 20 év szolgálati időt. **A résznyugdíjat a kiszámított nyugdíj összegében kell megállapítani, a minimumszabályokat az öregségi résznyugdíjra nem lehet alkalmazni.**

Nyugdíjnövelés

A 21. § szerinti nyugdíjnövelésről már volt szó, de itt újra megemlítjük azzal, hogy nem keverendő össze a 22/A. § szerinti nyugdíjnöveléssel, amelyet az igénylő nyugdíjasként szerez, míg a 21. § szerinti nyugdíjnövelésre az aktív életszakaszban, tehát nem nyugdíjasként van lehetőség.

Szintén nem keverendő össze a már korábban ismertetett 82. § folyósítás nélkül megállapított öregségi nyugdíjjal (rögzített nyugdíjjal), amely megállapításától függetlenül a 21. § nyugdíjnövelésre való jogosultságot nem érinti, hisz aki részére rögzített nyugdíjat állapítanak meg az nem minősül öregségi nyugdíjnak.

Aki húsz év szolgálati idővel rendelkezik és a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltése után a nyugdíj megállapítása nélkül legalább 30 naptári napra szolgálati időt szerez, nyugdíjnövelésben részesül. A nyugdíjnövelés mértéke minden 30 nap után az öregségi nyugdíj 0,5 százaléka.

(Tny. 21. §)

A korábbi példában szereplő igénylő 491.117,- Ft nyugdíjra szerzett jogosultságot..

Az igénylő azonban 2015.01.01. napján töltötte be a korhatárt és 2015.01.01. és 2015.12.31. között 364 nap növelésre jogosító szolgálati időt szerzett, és ezzel 6.0 % nyugdíjnövelésre szerzett jogosultságot. (12 X 30 nap)

491.117,- Ft nyugdíj 6 százaléka 29.467,- Ft 520.584,- Ft, azaz 520.585,- Ft nyugdíjra jogosult.

Itt szeretnénk megjegyezni, hogy az öregségi nyugdíj összege az annak alapját képező havi átlagkeresetnél több nem lehet. Vagyis, ha valaki 50 évnél is több szolgálati időt szerez, akkor is a havi átlagkereset 100 százalékában kell megállapítani a nyugdíjának összegét.

Ez a korlátozás nem vonatkozik a 21. § szerinti növelésre, vagyis az itt meghatározott nyugdíjnöveléssel az öregségi nyugdíj a megállapítása alapjául szolgáló havi átlagkeresetet meghaladhatja.

Speciális nyugdíjnövelés

Fontos változás 2017. január 1-jétől:

Az öregségi nyugellátásban részesülő személy – ideértve azt a személyt is, akinek nyugellátása szünetel – nyugellátását a saját jogú nyugdíjasként történt foglalkoztatása, illetve egyéni vagy társas vállalkozóként végzett kiegészítő tevékenysége alapján a naptári évben elért, nyugdíjjárulék-alapot képező kereset, jövedelem összege egytizenketted részének 0,5 százalékaival – a jövedelem megszerzését követő naptári év január 1-től – növelni kell. A nyugdíjnövelés kiszámítása során az a nyugdíjjárulék-alapot képező kereset, jövedelem vehető figyelembe, amely után az előírt nyugdíjjárulékot megfizették.

A nyugdíjnövelést a Magyar Államkincstár Központ **hivatalból** állapítja meg a nyugdíjjárulék-alapot képező kereset, jövedelem megszerzését követő naptári év

- szeptember 30-áig, ha kizárólag a Tbj. 5. § (1) bekezdés a) pontja szerinti jogviszonyból származó keresetet, jövedelmet kell figyelembe venni,

- október 31-éig az a) pontban nem említett esetben.

A saját jogú nyugdíjas az is, akinek a nyugdíj folyósítása szünetel. (A rögzített nyugdíjas nem minősül nyugdíjasnak).

A saját jogú nyugdíjas biztosított részére járó 0,5 százalékos növelés ahhoz a nyugdíjhoz kapcsolódik, amelynek a folyósítása alatt a növelést megalapozó munkavégzés, járulékfizetés megtörtént.

Ha tehát az igénylő korábban már részesült nyugellátásban (például előrehozott öregségi nyugdíjban, rokkantsági nyugdíjban, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rehabilitációs járadékban) és nyugdíjasként folytatott keresőtevékenységére tekintettel a nyugdíjjogosultság megszűnéséig (az előrehozott nyugdíj 2012. január 1-jétől korhatár előtti ellátásként történő folyósításáig) 0,5 százalékos növelést is folyósítottak részére, az újabb saját jogú nyugellátás (öregségi nyugdíj) megállapítása esetén a „korábbi” 0,5 százalékos növelés, mint a járulékfizetéshez kapcsolódó többletjuttatás „feléled”. Az igénylő az utóbb megállapításra kerülő nyugellátás folyósításának kezdő időpontjától a növelésre ismét jogosult. A növelés összegére járó időközi esedékes emelés(ek)e)t a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatósága hajtja végre.

Fontos, hogy a saját jogú nyugellátás mellett folytatott keresőtevékenység időtartama szolgálati időként nem vehető figyelembe. A sajátjogú nyugellátás mellett folytatott keresőtevékenységgel szerzett, nyugdíjjárulék alapot képező kereset, jövedelem összege az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset kiszámítása során nem vehető figyelembe.

Nyugdíjemelés

A tárgyév január 1-je előtti időponttól megállapított társadalombiztosítási nyugellátást a megállapítás naptári évét követően minden év január hónapjában az emelés évére tervezett fogyasztói árnövekedésnek megfelelő mértékben kell emelni. (Tny. 62. § (1) bekezdés)

Ha a fogyasztói árak növekedésének tárgyévben várható mértéke legalább 1 százalékponttal meghaladja a tervezett mértéket, akkor november hónapban – január 1-jére visszamenőleges hatállyal – kiegészítő nyugdíjemelést kell végrehajtani.

Amennyiben az eltérés az 1 százalékpontot nem éri el, akkor november hónapban az egész évre járó különbözetet egy összegben kell kiutalni.

A nyugdíjemelések mértéke jelenleg évek óta inflációkövető.

A másik kedvelt nyugdíjmelési módszer a svájci indexálás. A szabályozásra példa a magyar nyugdíjak történetéből:

„A tárgyév január 1-je előtti időponttól megállapított nyugellátást, baleseti nyugellátást 2001. január 1-jétől kezdődően, a megállapítás naptári évét követően minden év január hónapjában az emelés évére tervezett fogyasztói árnövekedés és a tervezett országos nettó átlagkereset-növekedés 50-50 százalékos súlyozott átlagának megfelelő mértékben kell emelni.”

Az index megválasztását gazdasági és jövedelempolitikai szempontok is befolyásolják, de általában vett jó indexálás (emelés) nincsen.

Elég, ha csak arra gondolunk, hogy a 90-es évek elején hazánkban a bérek emelkedése nem követte az inflációt. Ilyen helyzetben a nyugdíjak svájci indexálása kisebb emelést jelent, azaz kedvezőtlen a nyugdíjasok számára. Gazdasági visszaesés esetén az infláció követő indexálás „védelmet” jelent.

Fellendülő gazdaságban, magas béremelkedés mellett pedig az inflációt követő indexálás révén maradnak el a nyugdíjak a bérektől, hiszen nem részesülnek egyáltalán a gazdasági növekedésből, „csak” értékmegőrzés történik. (Svájci indexálás nem feltétlenül 50-50 százalékos lehet egyébként, hanem például az emelés mértéke 70 százalékból függhet a fogyasztói árnövekedéstől és csak 30 százalékból a nettó átlagkereset növekedéstől).

Gyakorlati tanácsok

A havi átlagkereset meghatározása során a kereseti (jövedelmi) adatokat a nyugdíjbiztosítás nyilvántartása alapján kell számításba venni.

Sajnos azonban sokszor előfordul, hogy a nyugdíjbiztosítás nyilvántartásban béradat nem szerepel, ezért béradatot kell beszerezni bizonyítási eljárás keretében.

„A nyugdíjbiztosítási nyilvántartásban nem szereplő keresetre (jövedelemre) vonatkozó adatokat a foglalkoztatónak, illetve jogutódjának az egykorú munkaügyi, bérszámfejtési, könyvelési nyilvántartásai alapján kiállított írásbeli igazolásával, ennek hiányában más egykorú okirattal – így különösen a Tbj. 47. §-ának (3) bekezdése vagy 50. §-ának (6) bekezdése szerinti foglalkoztatói igazolással, a személyi jövedelemadó megállapításához a foglalkoztató által kiadott igazolással, a kereset (jövedelem) kifizetését, elszámolását igazoló bizonylattal, munkakönyvvel, személyijövedelemadó-bevallással – lehet igazolni.”

(Tny. 43. § (3) bekezdés)

„A foglalkoztató a jövedelemigazoláshoz csatoltan a tárgyévet követő év január 31. napjáig köteles a nyilvántartás adataival egyező igazolást kiadni a biztosított részére a tárgyévben fennállt biztosítási idő „től-ig” tartamáról, a tárgyévre, illetve a tárgyévtől eltérő időre levont járulékok összegéről, valamint az egyes járulékokból érvényesített családi járulékkedvezményről. A

biztosítással járó jogviszony év közben történő megszűnése esetén az igazolást soron kívül kell kiadni.”

(Tbj. 47. § (3) bekezdés)

„A foglalkoztató írásban tájékoztatja a biztosítottat a tárgyhavi jövedelem kifizetésével egyidejűleg a biztosított jövedelméből levont egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékról, nyugdíjjárulékról, valamint az egyes járulékokból érvényesített családi járulékkedvezményről, illetőleg a részére túlvonás miatt visszafizetett (átutalt) járulékokról, a társas vállalkozás a kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozót az egészségügyi szolgáltatási járulékról.”

(Tbj. 50. § (6) bekezdés)

A munkáltató nyilvántartása alapján kiállított igazolásnak minősül például

- a munkabér-jövedelemigazolás,
- a munkabérkarton alapján kiállított igazolás,

A munkavállaló birtokában lévő egykorú okiratnak minősül például

- a havi fizetési jegyzék, vagy annak megfelelő más elnevezésű irat,
- a munkakönyvben felvezetett béradat a belépés és a kilépés időpontjában,
- a fizetésemelésről szóló értesítés,
- a besorolásról (annak változásáról) szóló értesítés,
- olyan adó-adatlap vagy más jövedelemigazolás, amelyből a kiállítás időpontjában hatályos adójogszabályok alapján egyértelműen megállapítható a nyugdíjjárulékköteles jövedelem(rész).

A hiányzó béradatok esetében azonban célszerű bármilyen iratot az ügyfélnek becsatolni, annak igazolására, mivel a nyugdíjmegállapító hatóság a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és a bizonyítékok alapján dönt, hogy a nyugdíj alapját képező kereset megállapításánál figyelembe vehető-e jövedelem, illetve, ha igen, akkor az milyen összegben.

A havi átlagkereset és az öregségi nyugdíj összegének meghatározásához alapvetően a Tny. 20. § - 22. §-ai, illetve a TnyR. 14. § - 17/B. §-ai ismerete szükséges.

TÁBLÁZATOK

*A kötelező legkisebb munkabér (minimálbérek) összege 1988. január 1-jétől 2018. december 31-ig
„A nyugdíj összegszerűségét meghatározó tényezők” című fejezet 1. számú táblázataként*

1988.01.01-1989.02.28.	3 000 Ft
1989.03.01-1989.09.30.	3 700 Ft
1989.10.01-1990.01.31.	4 000 Ft
1990.02.01-1990.08.31.	4 800 Ft
1990.09.01-1990.11.30.	5 600 Ft
1990.12.01-1991.03.31.	5 800 Ft
1991.04.01-1991.12.31.	7 000 Ft
1992.01.01-1993.01.31.	8 000 Ft
1993.02.01-1994.01.31.	9 000 Ft
1994.02.01-1995.01.31.	10 500 Ft
1995.02.01-1996.01.31.	12 200 Ft
1996.02.01-1996.12.31.	14 500 Ft
1997.01.01-1997.12.31.	17 000 Ft
1998.01.01-1998.12.31.	19 500 Ft
1999.01.01-1999.12.31.	22 500 Ft
2000.01.01-2000.12.31.	25 500 Ft
2001.01.01-2001.12.31.	40 000 Ft
2002.01.01-2003.12.31.	50 000 Ft
2004.01.01-2004.12.31.	53 000 Ft
2005.01.01-2005.12.31.	57 000 Ft
2006.01.01-2006.12.31.	62 500 Ft
2007.01.01-2007.12.31.	65 500 Ft
2008.01.01-2008.12.31.	69 000 Ft
2009.01.01-2009.12.31.	71 500 Ft
2010.01.01-2010.12.31.	73 500 Ft
2011.01.01-2011.12.31.	78 000 Ft
2012.01.01-2012.12.31.	93.000 Ft
2013.01.01-2013.12.31.	98.000 Ft
2014.01.01-2014.12.31.	101.500 Ft
2015.01.01-2015.12.31.	105.000 Ft
2016.01.01-2016. 12. 31.	111.000 Ft
2017.01.01.-2017.12.31.	127.500 Ft
2018.01.01.-	138.000 Ft

Az egyéni nyugdíjjárulék fizetési felső határ táblázatos formában „A nyugdíj összegszerűségét meghatározó tényezők” című fejezet 2. számú táblázataként

Az egyéni járulékfizetési felső határ alakulása 1992. március 1-től 2012. december 31-ig

Időszak	Egyéni járulékfizetési felső határ összege (forint)		
	napi	havi	éves
1992. március 1-től	2500	75000	
1993. január 1-től	2500*	75000*	915.000
1994. január 1-től	2500		912.500
1995. január 1-től	2500		912.500
1996. január 1-től	2500		915.000
1997. január 1-től	3300		1.204.500
1998. január 1-től	4290		1.565.850
1999. január 1-től	5080		1.854.200
2000. január 1-től	5520		2.020.320
2001. január 1-től	6020		2.197.300
2002. január 1-től	6490		2.368.850
2003. január 1-től	10.700		3.905.500
2004. január 1-től	14.500		5.307.000
2005. január 1-től	16.440		6.000.600
2006. január 1-től	17.330		6.325.450
2007. január 1-től	18.490		6.748.850
2008. január 1-től	19.500		7.137.000
2009. január 1-től	20.400		7.446.000
2010. január 1-től	20.420		7.453.300
2011. január 1-től	21.000		7.665.000
2012. január 1-től	21.700		7.942.200
2013. január 1-től		Az egyéni nyugdíjjárulékra vonatkozó fizetési felső határ megszűnt, a munkavállalóknak felső korlát nélkül kell 10 % nyugdíjjárulékot fizetniük a jövedelmük után.	

1993. január 1-től február 28-ig volt havi, majd március 1-jétől napi összeg

1988. január 1-től 2018. december 31-ig járulékkulcsok táblázatos formában „A nyugdíj összegszerűségét meghatározó tényezők” című fejezet 3. számú táblázataként

Béridőszak	Egészség-biztosítási járulék (%)	Nyugdíj-járulék (%)	Munkavállalói / munkerő-piaci járulék (%)	Összesen (%)
1988	-	10	-	10
1989	-	10	-	10
1990	-	10	-	10
1991	-	10	0,2	10,2
1992	4	6	1	11
1993	4	6	2	12
1994	4	6	1,5	11,5
1995	4	6	1,5	11,5
1996	4	6	1,5	11,5
1997	4	6	1,5	11,5
1998	3	7	1,5	11,5
1999	3	8	1,5	12,5
2000	3	8	1,5	12,5
2001	3	8	1,5	12,5
2002	3	8	1,5	12,5
2003	3	8,5	1	12,5
2004	4	8,5	1	13,5
2005	4	8,5	1	13,5
2006	4,6	8,5	1,1	14,2
2007	7	8,5	1,5	17
2008	6	9,5	1,5	17
2009	6	9,5	1,5	17
2010	6	9,5	1,5	17
2011	6	10	1,5	17,5
2012	7	10	1,5	18,5
2013	7	10	1,5	18,5
2014	7	10	1,5	18,5
2015	7	10	1,5	18,5
2016	7	10	1,5	18,5
2017	7	10	1,5	18,5
2018	7	10	1,5	18,5

A személyi jövedelemadó sávok táblázatos formában „A nyugdíj összegszerűségét meghatározó tényezők” című fejezet 4. számú táblázataként

Az egyes évekre vonatkozó adótáblák

Év	Adóalap	Adó mértéke
1988. év		
0 – 48.000 forintig		-
48.000 – 70.000 forintig	48.000 forinton felüli rész	20 %-a
70.001 – 90.000 forintig	4.400 forint és a 70.000 forinton felül rész	25 %-a
90.001 – 120.000 forintig	9.400 forint és a 90.000 forinton felüli rész	30 %-a
120.001 – 150.000 forintig	18.400 forint és a 120.000 forinton felüli rész	35 %-a
150.001 – 180.000 forintig	28.900 forint és a 150.000 forinton felüli rész	39 %-a
180.001 – 240.000 forintig	40.600 forint és a 180.000 forinton felüli rész	44 %-a
240.001 – 360.000 forintig	67.000 forint és a 240.000 forinton felüli rész	48 %-a
360.001 – 600.000 forintig	124.600 forint és a 360.000 forinton felüli rész	52 %-a
600.001 – 800.000 forintig	249.400 forint és a 600.000 forinton felül rész	56 %-a
800.001 - forinttól	361.400 forint és a 800.000 forinton felül rész	60 %-a
1989. év		
0 – 55.000 forintig		-
55.001 – 70.000 forintig	55.000 forinton felüli rész	17 %-a
70.001 – 100.000 forintig	2.550 forint és a 70.000 forinton felüli rész	23 %-a
100.001 – 150.000 forintig	9.450 forint és a 100.000 forinton felüli rész	29 %-a
150.001 – 240.000 forintig	23.950 forint és a 150.000 forinton felüli rész	35 %-a
240.001 – 360.000 forintig	55.450 forint és a 240.000 forinton felüli rész	42 %-a
360.001 – 600.000 forintig	105.850 forint és a 360.000 forinton felüli rész	49 %-a
600.001 - forinttól	223.450 forint és a 600.000 forinton felüli rész	56 %-a
1990. év		
0 – 55.000 forintig		-
55.001 – 90.000 forintig	55.000 forinton felüli rész	15 %-a
90.001 – 300.000 forintig	5.250 forint és a 90.000 forinton felüli rész	30 %-a
300.001 – 500.000 forintig	68.250 forint és a 300.000 forinton felüli rész	40 %-a
500.001 - forinttól	148.250 forint és a 500.000 forinton felüli rész	50 %-a
1991. év		
0 – 55.000 forintig		-
55.001 – 90.000 forintig	55.000 forinton felüli rész	12 %-a
90.001 – 120.000 forintig	4.200 forint és a 90.000 forinton felüli rész	18 %-a
120.001 – 150.000 forintig	9.600 forint és a 120.000 forinton felüli rész	30 %-a
150.001 – 300.000 forintig	18.600 forint és a 150.000 forinton felüli rész	32 %-a
300.001 – 500.000 forintig	66.600 forint és a 300.000 forinton felüli rész	40 %-a
500.001 - forinttól	146.600 forint és a 500.000 forinton felüli rész	50 %-a
1992. év		
0 – 100.000 forintig		-
100.001 – 200.000 forintig	100.000 forinton felüli rész	25 %-a

200.001 – 500.000 forintig	25.000 forint és a 200.000 forinton felüli rész	35 %-a
500.001 - forinttól	130.000 forint és a 500.000 forinton felüli rész	40 %-a
1993. év		
Az előző évhez képest az adósávok és az adó mértéke változatlan		
1994. év		
0 – 110.000 forintig		-
110.001 – 150.000 forintig	110.000 forinton felüli rész	20 %-a
150.001 – 220.000 forintig	8.000 forint és a 150.000 forinton felüli rész	25 %-a
220.001 – 380.000 forintig	25.500 forint és a 220.000 forinton felüli rész	35 %-a
380.001 – 550.000 forintig	81.500 forint és a 380.000 forinton felüli rész	40 %-a
550.001 - forinttól	149.500 forint és a 550.000 forinton felüli rész	44 %-a
1995. év		
Az adó mértéke és az adósávok nem változtak.		
1996. év		
0 – 150.000 forintig		20 %
150.001 – 220.000 forintig	30.000 forint és a 150.000 forinton felüli rész	25 %-a
220.001 – 380.000 forintig	47.500 forint és a 220.000 forinton felüli rész	35 %-a
380.001 – 550.000 forintig	103.500 forint és a 380.000 forinton felüli rész	40 %-a
550.001 – 900.000 forintig	171.500 forint és a 550.000 forinton felüli rész	44 %-a
900.001 - forinttól	325.500 forint és a 900.000 forinton felüli rész	48 %-a
1997. év		
0 – 250.000 forintig		20 %
250.001 – 300.000 forintig	50.000 forint és a 250.000 forinton felüli rész	22 %-a
300.001 – 500.000 forintig	61.000 forint és a 300.000 forinton felüli rész	31 %-a
500.001 – 700.000 forintig	123.000 forint és a 500.000 forinton felüli rész	35 %-a
700.001 – 1.100.000 forintig	193.000 forint és a 700.000 forinton felüli rész	39 %-a
1.100.001 - forinttól	349.000 forint és a 1.100.000 forinton felüli rész	42 %-a
1998. év		
Az adó mértéke és az adósávok nem változtak.		
1999. év		
0 – 400.000 forint		20 %
400.001 – 1.000.000 forint	80.000 forint és a 400.000 forint feletti rész	30 %-a
1.000.001 - forinttól	260.000 forint és a 1.000.000 forint feletti rész	40 %-a
2000. év		
Az adó mértéke és az adósávok azonosak az 1999. évvel.		
2001. év		
0 – 480.000 forint		20 %
480.001 – 1.050.000 forintig	96.000 forint és a 480.000 forint feletti rész	30 %-a
1.050.001 - forinttól	267.000 forint és a 1.050.000 forint feletti rész	40 %-a
2002. év		
0 – 600.000 forint		20 %

600.001 – 1.200.000 forint	120.000 forint és a 600.000 forinton felüli rész	30 %-a
1.200.001 - forinttól	300.000 forint és a 1.200.000 forinton felüli rész	40 %-a
2003. év		
0 – 650.000 forintig		20 %
650.001 – 1.350.000 forintig	130.000 forint és a 650.000 forinton felüli rész	30 %-a
1.350.001 - forinttól	340.000 forint és a 1.350.000 forint felüli rész	40 %-a
2004. év		
0 – 800.000 forintig		18 %
800.001 – 1.500.000 forintig	144.000 forint és a 800.000 forinton felüli rész	26 %-a
1.500.001 - forinttól	326.000 forint és a 1.500.000 forinton felüli rész	38 %-a
2005. év		
0 – 1.500.000 forintig		18 %
1.500.001 forinttól	270.000 forint és a 1.500.000 forint felüli rész	38 %-a
2006. év		
0 – 1.550.000 forintig		18 %
1.550.001 forinttól	279.000 forint és a 1.550.000 forinton felüli rész	36 %-a
2007. év		
0 – 1.700.000 forintig		18 %
1.700.001 forinttól	306.000 forint és a 1.700.000 forinton felüli rész	36 %-a
2008. év		
Az adó mértéke és az adósávok azonosak a 2007. évvel		
2009. év		
0 – 1.900.000 forintig		18 %
1.900.001 forinttól	342.000 forint és a 1.900.000 forinton felüli rész	36 %-a
2010. év		
0 – 5.000.000 forintig		17 %
5.000.001 forinttól	850.000 forint és az 5.000.000 forinton felüli rész	32 %-a
Az összevont adóalap a jövedelem adóalap-kiegészítéssel (27 százalékkal) megnövelt összege.		
2011. év		
Az összevont adóalap a jövedelem adóalap-kiegészítéssel (27 százalékkal) megnövelt összege.		
2012. év		
A 2.424.000 forintot meghaladó jövedelem esetén az összevont adóalap = a jövedelem + a 2.424.000 forintot meghaladó rész 27 százaléka (adóalap-kiegészítés)		
2013. év		
2014. év		
2015. év		

2016. év		15 %
2017. év		15 %
2018. év		15 %

A képzett adó kiszámításánál naptári évenként adóalap- illetve adókedvezményként levonandó összegek

- az 1988. január 1-je és 1990. december 31-e közötti keresetből 12.000 forint;
- az 1991. évben elért kereset alapján kiszámított adó összegéből 3.000 forint;
- az 1993. évben elért kereset alapján kiszámított adó összegéből 2.400 forint;
- az 1994. évben elért keresetből tíz százalék;
- az 1995. évben elért kereset alapján megállapított adó összegéből az egészségbiztosítási és nyugdíjjárulék címén levont összeg 25 százaléka;
- az 1997. évben elért kereset alapján megállapított, képzett adó összegéből a kereset 20 százaléka, de legfeljebb 43.200 forint;
- az 1998. évben elért kereset alapján megállapított, képzett adó összegéből a kereset 20 százaléka, de legfeljebb 50.400 forint, továbbá a nyugdíjjárulék és magánnyugdíj-rendszer keretében – nem kiegészítésként – fizetett tagdíj együttes összegének 25 százaléka;
- az 1999., 2000., és a 2001. években elért kereset alapján megállapított, képzett adó összegéből a kereset 10 százaléka, de legfeljebb 36.000 forint, továbbá a nyugdíjjárulék és magánnyugdíj-rendszer keretében – nem kiegészítésként – fizetett tagdíj együttes összegének 25 százaléka;
- a 2002. évben elért kereset alapján megállapított, képzett adó összegéből a kereset 18 százaléka, de legfeljebb 60.000 forint, továbbá a nyugdíjjárulék és magánnyugdíj-rendszer keretében – nem kiegészítésként – fizetett tagdíj együttes összegének 25 százaléka;
- a 2003. évben elért kereset alapján megállapított, képzett adó összegéből a kereset 18 százaléka, de legfeljebb 108.000 forint, továbbá a nyugdíjjárulék és magánnyugdíj-rendszer keretében – nem kiegészítésként – fizetett tagdíj együttes összegének 25 százaléka;
- a 2004-2007. években elért kereset alapján megállapított, képzett adó összegéből a kereset 18 százaléka, de évente legfeljebb 108.000 forint;
- a 2008-2009. években elért kereset alapján megállapított, képzett adó összegéből a kereset 18 százaléka, de évente legfeljebb 136.080 forint;
- a 2010. évben elért kereset alapján megállapított, képzett adó összegéből a kereset 17 százaléka, de legfeljebb 181.200 forint;
- a 2011. évben elért kereset alapján megállapított, képzett adó összegéből a kereset 16 százaléka, de legfeljebb 145.200 forint.
- 2012. óta nincs adókedvezmény

Nem vehetők figyelembe azonban a magánszemélyek jövedelemadójáról szóló törvény szerinti, a fenti felsorolásban nem szereplő, összjövedelmet csökkentő tételek és adókedvezmények.

Példa a 4 darab kiválasztott évre a nyugdíjszámítás menetének bemutatása „A nyugdíj összegszerűségét meghatározó tényezők” című fejezet 6. számú táblázataként

1988. 01. 01. – 12. 31.

Járulékalanított kereset: 201.690,- Ft

Járulékalanított jutalom: 25.857,- Ft

Kieső idő: nincsen

Éves (arányos) bér: $201.690,- \text{ Ft} + 25.857,- \text{ Ft} = 227.547,- \text{ Ft}$

Teljes évre képzett adó:

$[(227.547,- \text{ Ft} - 180.000,- \text{ Ft} - 12.000,- \text{ Ft adókedvezmény}) / 100 \times 44] + 40.600,- \text{ Ft} = 56.241,- \text{ Ft}$

Az adó 180.000,- Ft és 240.000,- Ft között sávban 40.600,- Ft és a 180.000,- Ft felüli rész 44 %-a.

Járulékalanított, nettósított kereset: $227.547,- \text{ Ft} - 56.241,- \text{ Ft} = 171.306,- \text{ Ft}$

2007. 01. 01. – 12. 31.

Járulékalanított kereset: 2.211.658,- Ft

Kieső idő: 30 nap. (2007.09.01. 2007.09.30.)

Éves (arányos) bér: $2.211.658,- \text{ Ft} / 335 * 365 = 2.409.717,- \text{ Ft}$

Teljes évre képzett adó:

$[(1.700.000,- \text{ Ft} / 100 \times 18) + [(2.409.717,- \text{ Ft} - 1.700.000,- \text{ Ft}) / 100 \times 36]] - (2.409.717,- \text{ Ft} 18\% - a, \text{ de maximum } 108.000,- \text{ Ft adókedvezmény}) = 453.498,- \text{ Ft}$

A kieső idő miatt 335 napra eső arányos adó összege

$453.498,- \text{ Ft} / 365 * 335 = 416.224$

Járulékalanított, nettósított kereset: $2.211.658,- \text{ Ft} - 416.224,- \text{ Ft} = 1.795.434,- \text{ Ft}$

2010. 01. 01. – 12. 31.

Járulékalanított kereset: 2.080.738,- Ft

Kieső idő: 2 nap. (2010.02.02-2010.02.03. táppénz)

Éves (arányos) bér: $2.080.738,- \text{ Ft} / 363 * 365 = 2.092.202,- \text{ Ft}$

Adóalap kiegészítéssel adózott jövedelem:

$2.092.202,- \text{ Ft} \times 1,27 = 2.657.097,- \text{ Ft}$ (szuperbruttósítás)

Teljes évre képzett adó:

$[2.657.097,- \text{ Ft} / 100 \times 17] - [2.657.097,- \text{ Ft} 17\% - a, \text{ de maximum } 181.200,- \text{ Ft adókedvezmény}] = 270.506,- \text{ Ft}$

A kieső idő miatt 363 napra eső arányos adó összege

$270.506,- \text{ Ft} / 365 * 363 = 269.024$

Járulékalanított, nettósított kereset: $2.080.738 - 269.024 = 1.811.714$

2017. 01. 01. – 12. 31.

Járuléktalanított kereset: 6.485.757

Éves arányos bér: 6.485.757,- Ft

Kieső idő: nincs

Teljes évre képzett adó: 6.485.757,- Ft 15 százaléka = 972.864,- Ft

Járuléktalanított, nettósított kereset: 6.485.757,- Ft – 972.864,- Ft = 5.512.893,- Ft

A 2018. évben hatályos valorizációs szorzók táblázatos formában „A nyugdíj összegszerűségét meghatározó tényezők” című fejezet 7. számú táblázataként

Év	Szorószám
1950.	302,440
1951.	283,224
1952.	222,885
1953.	209,882
1954.	191,640
1955.	182,270
1956.	168,492
1957.	144,710
1958.	141,514
1959.	135,708
1960.	132,550
1961.	130,774
1962.	127,601
1963.	122,787
1964.	118,872
1965.	118,460
1966.	112,853
1967.	109,362
1968.	107,078
1969.	102,630
1970.	96,315
1971.	92,079
1972.	87,362
1973.	81,418
1974.	75,597
1975.	70,917
1976.	67,669
1977.	62,948
1978.	58,285
1979.	55,404
1980.	52,416
1981.	49,217
1982.	46,213
1983.	44,223
1984.	39,450
1985.	36,093

1986.	33,481
1987.	30,830
1988.	28,078
1989.	24,019
1990.	19,753
1991.	15,739
1992.	12,975
1993.	11,024
1994.	8,660
1995.	7,691
1996.	6,551
1997.	5,279
1998.	4,458
1999.	3,956
2000.	3,551
2001.	3,056
2002.	2,555
2003.	2,236
2004.	2,115
2005.	1,921
2006.	1,785
2007.	1,733
2008.	1,620
2009.	1,591
2010.	1,490
2011.	1,400
2012.	1,372
2013.	1,307
2014.	1,269
2015.	1,217
2016.	1,129

Az ellátás összegéhez figyelembe vehető szolgálati időkhöz tartozó pótlás mértékének százalékos értéke táblázatos formában „A nyugdíj összegszerűségét meghatározó tényezők” című fejezet 8. számú táblázataként

Az öregségi nyugdíjak kiszámítása során alkalmazandó szorzószámok

Szolgálati idő (év)	Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset százaléka
15	43,0
16	45,0
17	47,0
18	49,0
19	51,0
20	53,0
21	55,0
22	57,0
23	59,0
24	61,0
25	63,0
26	64,0
27	65,0
28	66,0
29	67,0
30	68,0
31	69,0
32	70,0
33	71,0
34	72,0
35	73,0
36	74,0
37	75,5
38	77,0
39	78,5
40	80,0
41	82,0
42	84,0
43	86,0
44	88,0
45	90,0

46	92,0
47	94,0
48	96,0
49	98,0
50 vagy több	100,0

Ha az öregségi nyugdíj kiszámítása során figyelembe vett szolgálati idő a 39. § szerinti arányos elismerés miatt nem éri el a 15 évet, az öregségi nyugdíj kiszámítása során alkalmazandó szorzószámot úgy kell meghatározni, hogy a 43%-os mértéket annyszor 2 százalékponttal kell csökkenteni, ahány év a 15 év szolgálati időből hiányzik.